

SEMANARIO YUGOESLAVO
aparece los sábados
Dirección:
Dr. V. KJUDER
Lambaré 964, D. 6. Bs. Aires

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 2466

“EL NUEVO PERIODICO”
SEMANARIO YUGOESLAVO

Leto II. BUENOS AIRES 20. JULIJA 1935 Stev. 90

NAROCNINA: Za Juž. Ameriko in za celo leto \$ arg. 5.—, za pol leta 2.50.— Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.
POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs LIST IZHAJA OB SOBOTAH

Abesinija

Vojna torej izgleda neizbežna. Italija se je že preveč angažirala, da bi odšla sedaj nazaj, tudi če bi hotela. Pa noče, ker potrebuje — tudi in predvsem za notranjo rabo — velikih zunanje-političnih dogodkov. O tem so se prepričali tudi Angleži in so zato, v zadnjih dneh, temeljito spremenili svojo politiko. Neradi bi videli v Afriki komplikacije, ki bi se mogle razlegniti tudi na njihova obsežna kolonialna posestva. Ker s pritiskom na Italijane ni bilo mogoče ničesar doseči, bodo skušali po vsej priliki izvajati pritisk na Abesince. Po njihovem mnenju naj bi se spor uredil mirnim potom v Zenevi na ta način, da bi Abesinci sprejeli italijanski protektorat vsaj nad enim delom svoje dežele; nad takšnim delom, da bi Italijani mogli udeležiti na udoben način svoje stare sanje o združitvi Eritrije in Somalije.

Zlobnejši jeziki očitajo Angležem še hujske stvari in trdijo, da se njim ne gre toliko za mir, kolikor za kupčijo. Če inna Abesinija postati evropska kolonija, si hočejo tudi sami zagotoviti dober kos zase: pred vsem pokrajino okrog Tanaškega jezera, kjer se rodi Nil, ki je ogromne važnosti za egiptovsko narodno gospodarstvo.

Abesinci pa že v naprej izjavljajo, da protektorata ne bodo sprejeli, podobno italijanskega ne, ter da bodo do zadnje kaplje krvi branili svojo neodvisnost. Tudi zato izgleda vojna neizbežna.

Ali pa bodo imeli Italijani res tako hakeh posej za Abesinijo, kakor si menja domišljajo?

Abesinija ima močnega zaveznika v svojih geografskih prilikah. Rekli smo že, da tvori večji del Abesinije razdrapano visoka planota, na kakršno moderna evropska vojska ni pripravljena. Ali bodo na takšnem terenu res mnogo koristili tanki, motorne baterije in kar je še drugih modernih morilnih sredstev?

Stvar ne bo preveč lahka tudi zato, ker mora italijanska vojska, preden pride do abesinskega ozemlja, prečkati širok puščavniški pas, kjer žanjeta, vročina in mrzlica svoje žrtve, kjer ni cest in ni vode; puščavniški pas, kjer je pravi afriški peklen. Že sedaj, ko so italijanske čete kolikor toliko udobno nastajene, poročajo iz Eritrije, da umre radi boleznih vsak dan po 10 do 12 vojakov, na stotine bolnih pa pošiljajo vsak dan v pristanišče Massauo, odkoder jih odpravljajo v Evropo.

Te prilike se bodo še močno poslabšale, ko bo začela vojna in bodo tudi bojevitih puščavniških plemen ovirala zalaganje okupacijske vojske z vodo, živim in municijo.

Italijani so zbrali za kolonialne namere že kar ogromno vojsko v Afriki. Ker so tudi neprimerno bolj oboroženi nego Abesinci, je gotovo, da bi v veliki bitki brž zmagali. Vendar pa: ali bodo Abesinci sploh hoteli in omogočili veliko bitko, ki bi bila takoj odločilna? Ali se ne bodo raje omejili na geriljo, v kateri so baje prvi mojstri?

Zasedba Abesinije ne bo lahko opravilo. Tam ni velikih mest, na katera bi Italijani mogli sejati s svojih vojni letal uničevanje in grozo ter s tem vplivati demoralizirajoče na prebivalstvo. Celo v glavnem mestu, v Addis Abeba, je prav malo hiš z danih; večinoma so spletene iz protja in ometane z blatom. Hudih efektov v takšnem “mestu” ni mogoče pričakovati od bombnih napadov.

Verjetno pa je, da bo italijanska vojska zasedla Abesinijo, če se resno in odločno vrže v osvojevalno vojno in če njenih operacij ne bodo motili kakšni izredni dogodki v notranjosti Italije ali pa v Evropi.

Mala antanta in habsburško vprašanje

Posvetovanja v Sinaji - Neutemeljeni glasovi o nesoglasjih med Beogradom, Budimpešto in Prago - Države Male antante složno odklanjajo vzpostavitev Habsburžanov

Zakon, s katerim je avstrijska republika razveljavila dosedanje določbe glede Habsburžanov v toliko, da se smejo člani bivše vladarske hiše svobodno naseliti na njenem ozemlju, kar jim je bilo doslej prepovedano, ter da se jim vrnejo zaplenjena zasebna imetja, je spet spravljen v ospredje vprašanje zopetne povrnitve habsburške dinastije na dunajski prestol. Poročila z Dunaja pravijo, da je monarhistična propaganda postala v zadnjem času spet prav živahna ter se v avstrijskem ljudstvu ustvarja vtis, kakor da se bo republika kmalu spet spremenila v cesarstvo.

Dočim so prejšnje avstrijske vlade zagovarjale idejo združitve Avstrije z Nemčijo ter so skušale prepričati svet, da Avstrija ne more živeti sama, ker ji manjkajo za to vsi gospodarski pogoji je sedanjji avstrijski režim, katerega je zapolnel pokojni Dollfuss, do cela spremenil svojo politiko napram Nemčiji ter išče sedaj v drugih državah zaščitnike za svojo neodvisnost pred “Reichom”, ki bi rad udeležil ono, po čemer so Avstrijci svoj čas tako hudo hrepneli: združitve rajhovskih in avstrijskih Nemcev v gospodarsko in politično močno in enotno državo.

Do tega ostrega poslabšanja v odnosih med Dunajem in Berlinom so dovedle globoke notranje-politične spremembe, ki so nastopile v Nemčiji s hitlerjevskim režimom. Vzrok, da so se odnosi spremenili, je morda tudi v tem, da sedanjji avstrijski državnik z drugačnim očesom in z drugačnimi upi gledajo na nadaljnji razvoj mednarodnih dogodkov v Evropi, nego so gledali mons. Seipel in drugi njihovi predniki. Naj bo kakorkoli, dejstvo je, da je sedanjji režim v Avstriji protiven “Anschlussu” ter si na vsi moč prizadeva zagotoviti neodvisnost republike.

Na Dunaju prav dobro vedo, da bi restavracija Habsburžanov na avstrijskem prestolu pomenila veliko oviro za izvedbo hitlerjevskih načrtov o priključitvi Avstrije k “Reichu” ter da bi vsaj za dolgo vrsto let onemogočila “Anschluss”. Zato je razumljivo, da so za monarhijo.

Proslava francoskega narodn. praznika

V nedeljo, povodom obletnice zavzetja Bastilje, ki je za Francoze narodni praznik, so se vršile v Franciji, posebno pa v Parizu velike slovesnosti. Predsednik republike je prisostvoval vojaški paradi, pri kateri je sodelovalo tudi nič manj ko 607 letal, ki so v lepem redu krožila nad mestom. Popoldne je priredila Enotna ljudska fronta, v kateri so združene vse levičarske stranke, od komunistov do radikalov, ogromno protifašistično demonstracijo, katere se je udeležilo, kakor zagotavljajo prireditelji, okrog 400.000 oseb. Razni levičarski voditelji posebno pa bivši minister Daladier, so želi za svoje navdušujoče govore mnogo pritrjevanja. Cele štiri ure so korakale vrste Ljudske fronte mimo svojih voditeljev v res veličastni paradi, ki jo ni motil niti najmanjši incident.

Svoj odhod so priredila tudi nacionalistična udruženja. Udeležilo se ga je kakšnih 25.000 oseb. Tudi tu ni bilo zabeležiti nobenega incidenta in je sploh 14. junija potekel mirno v vsej franciji, dasi so iz raznih virov napovedovali za ta dan resne dogodke.

Vzpostavitev habsburške vladavine je pa vprašanje, ki se ne tiče samo Avstrije, garveč tudi drugih evropskih držav, predvsem onih, katere mejnijo nanjo, ker bi takšna vzpostavitev vplivala ne samo v notranjosti države, marveč prav gotovo tudi preko njenih meja. Iz dejstva, da bi vzpostavitev Habsburžanov pomenila oviro za združitve Avstrije z Nemčijo, izhaja pa tudi opredelitev Francije in Italije v tem vprašanju. Obe imenovani državi se protiva ojačenju Nemčije in je zato razumljivo, da načeloma ne moreta nasprotovati povratku Habsburžanov na dunajski prestol, do čim velja za Nemčijo baš nasprotno.

Države Male antante pa imajo izbirati med dvema neugodnostima: ali “Anschluss” ali Habsburgovci.

Nobena izmed obeh rešitev avstrijskega vprašanja ne more biti zanje povsem zadovoljiva. Ojačenje Nemčije bi utegnulo pomeniti znatno nevarnost za teritorialno integriteto češkoslo-

Velika slovanska manifestacija v Sofiji

V bolgarskem glavnem mestu so se prejšnji petek pričele velike slovesnosti v zvezi z zletom bolgarskega — Junaka — organizacije, ki odgovarja Sokolu v drugih slovanskih državah.

Iz drugih slovanskih držav, predvsem pa iz Jugoslavije, je prispelo za to priliko v Sofijo ogromno število gostov in telovadcev. V petek so “Junaki” in “Sokol” priredili velik obhod po mestu. Obhod se je razvil v impozantno vseslovansko manifestacijo. Neregledna množica ljudstva je navdušeno pozdravljala zastopnike bratskih slovanskih narodov, posebno pa Jugoslovane, ki so v velikem številu prispeli na “Junake” slovesnosti.

Šest tisoč sokolov iz Slovenije, Hrvatke in Srbije sodeluje na zletu. Po dolgih letih se je sedaj zgodilo, da je tako velika množica Jugoslovancev prišla v neposredno stike z bolgarskim narodom, ki jo je prav pristržno sprejel. Sofijski zlet pomeni veliko okrepitev ne samo jugoslovansko-bolgar-

POLKOVNIK DREYFUS UMRL

V Parizu je preminul prejšnji petek 75-letni polkovnik Alfred Dreyfus, ki je bil svoj čas obtožen veleizdaje ter interniran na Vražji otok, pozneje pa oproščen in spet sprejet v francosko vojsko. Izkazalo se je bilo namreč, da je bil po nedolžnem obsojen ter da so ga preganjali nekateri predstojniki, ker je bil po rodu žid. Za “Dreyfusovo afero” se je svoj čas raznemala vsa Francija, spisale so se o njej debele knjige in pravda za in proti Dreyfusu se je vlekla dolga desetletja.

KONCORDAT MED JUGOSLAVIJO IN VATIKANOM

Pogajanja za sklenitev konkordata med Jugoslavijo in Vatikanom ki so se bila pričela že leta 1925, a so se pozneje prekinila, so končno dovedla do popolnega sporazuma. Pravosodni minister dr. Auer odputuje danes, v soboto, iz Beograda v Rim in bo tam podpisal konkordat v imenu jugoslovanske vlade.

BELGIJA JE PRIZNALA SOVJETE

Na podlagi pogajanj, ki so se vršila v Parizu med tamošnjim sovjetskim in belgijskim zastopnikom, eta Rusija in Belgija vzpostavila redne diplomatske odnose.

vaške republike. Nemški nacionalni socializem je proglasil za eno izmed poglavitnih točk svojega programa združitve vseh Nemcev v eno državo. In češkoslovaška ima v svojih mejah nemško manjšino, ki šteje tri milijone duš. Prej ali slej bi se ojačena Nemčija začela navduševati tudi za priključitev teh Nemcev k velikemu “Reichu”. Jugoslovani in Romuni pa tako hudih pomislov proti Veliki Nemčiji ne morejo imeti.

S tem so gotovo računali oni, ki so v zadnjih dneh širili v svet vesti, da se Mala antanta maja ter se bo najbrž razbila, da je jugoslovanski knez namestnik Pavle potoval v Sinajo z namenom, da pridobi Romunsko za Jugoslavijo in proti češkoslovaški, ki bi baje raje videla cesarja nego “rajhovec” na Dunaju itd.

Te govorice pa so temeljito ovrgli v vseh treh glavnih mestih Male antante. V Bukarešto se je vrnil s svojega potovanja v Pariz in London zu-

škega prijateljstva, marveč tudi okrepitev slovanske vzajemnosti sploh. To poudarjajo v svojih poročilih tudi novinarji, ki ob tej priliki spet mnogo govorejo o zopetnem podvigu vseslovanske misli.

Novi spopadi na abesinski meji

Rimska vlada je objavila uradno poročilo, ki pravi, da je večja skupina Abesincev vdrla dne 31. maja na italijansko ozemlje pri Dankariji, v Eritrije. Vpad se je izvršil ponoči ter so se vpadniki takoj razdelili na italijanskem ozemlju v male skupine, ki so začele pleniti po tamošnjih naselbinah. Italijanska obrambna straža je skušala pregnati Abesince, a se je morala sama umakniti pred premočjo.

Poročilo pravi nadalje dobesedno: “Med tem so druge skupine vpadle v dolino Madre ter porobile in ranile neoborožene pastirje, ženske in otroke; odvedli so s sabo 4.000 glav živine, mnogo sužnjev in ujetnikov”. Vpadniki so se nato umaknili preko meje še preden so prispela italijanska ojačenja, ki so se pa ustavila ob meji, ker imajo povelje, da je ne smejo prekorčiti.

O italijansko abesinskem sporu bo tekom tega tedna začel razpravljati svet Zveze narodov, katerega je v ta namen sklical v Zenevo generalni tajnik ženevske ustanove dr. Avenol, ki se je glede abesinskega vprašanja po svetoval pretekli dne z angleškimi in francoskimi državniki.

Medtem se Abesinci vneto pripravljajo na obrambo, ker že z gotovostjo računajo, da bo Italija sprožila vojno.

Abesinski zastopnik pri Zvezi narodov je že v naprej povedal, da njegova država ne bo pristala na mandat, tudi če bi takšno rešitev predlagal kdo v Zenevi, posebno pa ne bo nikdar pristala na italijanski mandat. “Če bo Italija začela z vojno”, je dejal abesinski diplomat, “bo to vojna na življenje in smrt. Italiji se bo morda posrečilo zasesti Etiopijo, nikoli pa ne bo usuznjala Etiopce. Men-

nanji minister Titulescu, ki je takoj poročal vladi o svojih razgovorih v Franciji in na Angleškem. Naglasil je da bosta toliko Mala antanta, kolikor Balkanska antanta tudi nadalje vztrajali pri svoji dosedanjji politiki in svojem tesnem sodelovanju, ki ga posem upravičuje tudi mednarodni politični položaj. Te izjave so tem bolj pomembne, ker je Titulescu sedaj predsednik obeh antant.

Nič manj zgovorni niso bili članki, ki jih je objavilo v zvezi s habsburškim vprašanjem in z goraj navedenimi tendencioznimi vestmi beograjsko časopisje, ki izraža mnenje jugoslovanske vlade, in v veliki meri značilne so tudi naslednje besede “Prager Presse”, ki izraža mnenje češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša: “Komentarji in razgovori v zvezi s habsburškim vprašanjem”, je pisal ugledni praški list, “ne morejo doseči drugega učinka nego da nered iz držav Male antante zaveznice Nemčije”. In s tem je jasno povedano, da bo tudi češkoslovaška prej pristala na združitve Avstrije z Nemčijo nego na vzpostavitev Habsburžanov. S tem je zagotovljena složnost male antante v tej zadevi.

Na vprašanje, zakaj se Mala antanta protivi povratku Habsburžanov na dunajski prestol, ni težko odgovoriti: restavracija Habsburžanov bi pomenila resen element nemira, ker bi se Dunaj gotovo spremenil v centralo propagande za zopetno teritorialno vzpostavitev nekdanje avstrijske monarhije. Že sedaj razlagajo dunajski monarhisti, da bi bila obnovitev Avstrije potrebna tudi iz gospodarskih razlogov in pretendent na cesarski prestol nadvojvoda Otto je baje že navel stike z raznimi osebami v nekdanjih avstrijskih deželah, da bodo v tem smislu delali za njegovo propagando. Monarhistični agentje so si že izmislili vabo: razlagajo, da bi v obnovljeni monarhiji vse narodnosti uživale največjo svobodo, v kulturnem in političnem oziru.

Takšna propaganda bi se seveda rčno okrepila, ko bi cesar sedel na Dunaju, in bi utegnila izzvati motnje v procesu notranje konsolidacije držav naslednic Avstro-Ogrske.

izjave abesinskega cesarja v parlamentu

Abesinski cesar je imel pretekli četrtek velik govor v parlamentu. Govoril je o italijanskih pripravah ter dejal, da se Mussolinijeva vojska pripravljala, da — oborožena z najmodernejšim orožjem — vpadne v abesinsko zemljo. “Toda svet bo videl”, je vzkičnil Hajlé Selassie, “kakšno zna složen narod braniti svojo zemljo in svoja cesarja. Pripravljen sem preiti svoja kri za domovino in vem, da mi bodo vsi vojaki sledili. Pa ne samo vojaki. Proti požrešnemu sovražniku — so bo dvignil ves narod: stari in otroci, vsi moški in vse ženske bodo šli v boj. Bog bo na naši strani. Vaš vladar se bo bojeval ob vaši strani in bo srečen, če mu bo usojeno preleti kri za Etiopijo!

Govoril je nadalje, da je Italija že da je prav malo takšnih tujcev, ki vedo, da je Abesinija znala že celih 37 stoletij braniti svojo neodvisnost. Če bo Italija hotela zagospodovati v deželi, bo morala prej poklati vse prebivalstvo.”

RAZNE VESTI

Nevarno epidemijo tifusa so imeli v Rimu. V šestih dneh je umrlo za to boleznijo 79 oseb. Zdravstvene oblasti pravijo, da je najhujsa nevarnost že minula ter da se je položaj izboljšal.

Vse rudnike in druga najdišča zlata v Boliviji bo odslej izkoriščala država sama. Tako je pretekle dni sklenila vlada v La Pazu.

Preko 35 milijonov vreč kave so uničili (vrgli v morje ali pa požgali) v Braziliji od 15. junija 1934 dalje. Kave pa imajo še vedno v velikem izobilju ter jo bodo najbrž še nadalje uničevali, da preprečijo padec cen.

Mnogo organizacij “Jeklenih čelad” je nemška vlada razpustila, ker so se v njih baje zbirali protifašistični elementi.

Potrese so imeli na Japonskem, v Chileju in Peruju. Zanimivo je, da je potrese že nekaj dni prej napovedal severnoameriški učenjak Reub. Green span; spravlja jih v zvezo s kombinirano privlačno silo lune in nekega planeta na zemeljsko površino.

Lloyd Georgove načrte za gospodarsko obnovitev Anglije, ki so bili v maršičem podobni Rooseveltovemu New Dealu, je angleška vlada zavrnila.

O dveh novih slučajih linčanja poročajo iz severnoameriškega mesta Columbus (Mississippi). Množica je policiji ugrabila dva črnca, obdolžena, da sta zlorabila dvoje belih deklet, ter ju je po strašnem mučenju obesila.

Volitve na Poljskem bodo imeli v septembru: S. bodo volili poslance, teden pozneje pa senatorje. Opozicija je sklenila, da bo volitve bojkotirala in volilnega boja radi tega ne bo.

Vatikan je poslal nemški vladi protestno noto radi ponovnih kršitev konkordata. Vatikan se pritožuje, ker zahteva hitlerjevski režim, da tudi katoličani spoštujejo zakon o sterilizaciji ker preganja katoliške organizacije in usvarja ovire katoliškemu tisku.

Strahovite poplave na Kitajskem so razdejale že obsežne pokrajine. Približno sliko o grozni katastrofi, ki je sedaj spet zadela kitajski narod, nam da naslednji podatki: po dosedajših poročilih je utonilo okrog sto tisoč oseb! V veliki nevarnosti je tudi mesto Hankou. Da ga rešijo, so oblasti skle nile žrtvovati, v slučaju potrebe, na drugem bregu Jangtesklinga ležeče mesto Vučang. Če bo voda preveč grozila, bodo pogrnali v zrak jezove ter jo usmerili proti Vučanju, ki ga prebivalstvo že zapuša.

Zena avstrijskega kancelarja Schuschnigga je postala žrtev avtomobilske nesreče, pri kateri sta zadobila težke poškodbe tudi kancelar sam in njegov sinček. Soferja, ki je tudi težko ranjen, je obšla nenadna slabost, da je zgubil oblast nad avtom, ki je z veliko brzino zavozil v občestno drevno in se razbil. Menili so sprva, da se gre za atentat, a je policijska preiskava to domnevo ovrgla.

NOVO LETALSKI REKORD

Italijanski letalec Stoppani je preletel, v spremstvu dveh drugih vojaških letalcev, razdaljo iz Trsta do Bembere, v Britski Somaliji, v 25 urah. Razdalja meri svojih 4960 km in je Stoppani s tem postavil nov rekord v daljnostnem letanju za hidroavione z enim samim motorjem od 570 konjskih sil.

NOVO JUGOSLOVANSKO MINISTRSTVO

Z ukazom kraljevskih namestnikov je bilo ustanovljeno v jugoslovanski vladi novo ministrstvo za pošto in hrvojav. Poslovati bo začelo s 1. septembra t. l. Doselej je zadevne posle vodilo prometno ministrstvo.

pred štiridesetimi leti imela iste osvojevalne namene, kakor jih ima danes. Ona je napadalka, dočim je Abesinija miroljubna in ne ograža nikogar.

ARGENTINSKE VESTI

Za smotreno kolonizacijo

V Trg. borzi je predaval pretekli dne inž. Domingo Selva o potrebi smotrene kolonizacije v Argentini. Naglašal je že staro resnico, da je republika vse premalo obljubena in da vprav radi tega ni mogoče izkorističa ti vseh bogastv, s katerimi je zemlja bogato obdarjena.

Dežele nudi se neomejene možnosti za kolonizacijo in nujno potrebno je, da država ne ovira, marveč pospešuje priseljevanje kolonistov. Ko se bo kolonizacija močno razvila in se bodo v posameznih pokrajinah gojili oni produkti, ki bodo najbolj ustrezali za njen podoben in geološkim pogojem, se bo tudi odstranila dosedanja enoličnost argentinskega poljedelstva.

Porastek prebivalstva, ki ga je mogoče doseči samo s pametno kolonizacijo, bi bil na tudi zaradi tega odločilne važnosti za nadaljnji gospodarski napredek argentinskega trga. Tu je država vedno bolj zapirajo meje ino zernskemu blagu.

Kolonizacija pa mora biti, kakor smo že rekli, smotrena. Predavatelj je naglašal, da treba kolonistom zagotoviti možnost obstanka. To je predpogoj za uspeh. Država bi morala pri seljenim poljedelcem pomagati v začetku z delovnim orodjem, s semenom, z gradnjo stanovanskih hiš, z napravo vodnjakov, z ograjevanjem zemljišč in v prvih letih bi bila potrebna tudi gmotna podpora.

Predavatelj, ki je strokovnjak v argentinskih gospodarskih vprašanjih, je žel za svoja izvajanja, podkrepjena s statističnimi in računji, obilo priznanja. Doprinesel je s svojim predavanjem nov dokaz, da za Argentinijo še vedno veljajo modre besede, ki jih je izrekel Alberti: "Gobernar es poblar".

Mesto brez mleka

Dodavatelji mleka so nastopili z zahtevo, da bi jim raznašalci plačali nekoliko višje cene, čemur pa so se ti le uprli. Radi tega so takozvani "tamberos" proglasili stavko in v torek in sredo je bilo opaziti v Buenos Airesu prav močno pomanjkanje mleka. Izostali so celi vlaki bele tekočine, ki se vsak dan izliva iz raznih krajev dežele v glavno mesto. Stavka pa ni trajala dolgo, ker so se raznašalci vdali že v sredo zvečer: plačevali bodo dodavateljem po \$ 1,60 za vrč od 20 litrov.

Šolski izleti

Poslanec Gongalez Mazedo je v kongresu sprožil predlog, naj bi se tekom počitnic organizirali na državne stroške izleti šolske mladine, ki bi se ji na ta način nudila prilika, da se seznanji s svojo domovino. Iz Buenos Airesa naj bi se šolska mladina pošiljala na izlete v Pokrajino, iz pokrajine pa naj bi se šolarji tekom počitnic stekali v Buenos Aires. Vlada naj bi v ta namen določila letnih 200.000 pesov.

VOJNO LETALSTVO.

Poslanec Noble je sprožil v kongresu obširno debato o argentinskem vojnem letalstvu. Zatrjeval je, da so v rabi slaba letala z neprimernimi motorji, da je vežbanje letalcev nepopolno in da je samo tem dejstvom pripisovati razmeroma veliko število letalskih nesreč v Argentini. Poslanec je odgovarjal vojni minister, ki je deloma izpodbijal njegove trditve.

Zasedanje mirovne konference

V ponedeljek se je vršila tretja redna seja vseh delegatov chacovske mirovne konference. Paraguayskega zunanjega ministra ni bilo, ker je bolan. Posvetovali so se glede sestave pravilnika, katerega se bo konferenca morala držati pri svojem gotovo ne baš lahkem delu. Konferenca bo imela svoje seje vsako sredo in petek.

Za svilorejo

Dr. Costa buenosaireski šolni svetnik, je začel z veliko propagando za saditev murv, ki naj bi omogočile tudi v Argentini svilorejo v velikem obsegu. Konsum svije je v Argentini velik in vsa se uvaža iz inozemstva. Dr. Costa je že dosegel, da bodo v Ca taharki in v La Rioja zasadili, s pomočjo pokr. vlad, 5.000 dreves, kar za začetek že nekaj pomeni.

Dolgotrajna stavka

Že kakšna dva meseca traja stavka delavcev tovarne testenin v Juninu, ki zahtevajo, da bi se jim zvišale pre nizke plače. Dosele še ni bilo mogoče doseči sporazuma. Prišlo pa je že do dejanskega spopada med delavci in upravitelji, pri čemer je bil delavec E. Pozze ustreljen. Delavci so naprosili pokrajinsko vlado, naj bi se zavzela zanje ter prisilila podjetje, da vsaj deloma ugodi njihovim upravičenim zahtevam.

NAS NOVI PODLISTEK

Čenjene čitatelje in čitateljice opozarjamo na novi podlistek, ki smo ga začeli objavljati v današnji številki. Je to roman slavnega Francouz. pisatelja Aleksandra Dumasa, ki je po prevodih drugih svojih del prav dobro znan tudi našim ljudem; naj omenimo le "Tri mušketirje" in pa njegovega "Grofa Montecristo".

"Sultaneta" je roman iz daljnega in tajinstvenega Turkeстана, prepreden z napetimi in tragičnimi prizori iz bojev med tamošnjimi plesemi in ruskimi četami, prizori, ki jih veže neznana nit vroče in nesrečne ljubezni divnega Ammalat bega do Sultanete, nezne hčerke silnega Ahmeda kana, neizprosnega sovražnika Rusov.

Upamo, da bodo cenj. prijatelji, posebno pa prijateljice našega lista z največjim zanimanjem čitali ta roman, ki smo ga izbrali z namenom, da ustrezemo ljubiteljem napetega in zanimivega štiva, ki so bili na nas skoro že nekoliko hudi, ker smo v zadnjih tednih objavljali le krajše črtice.

Odgoditev buenosaireskih volitev

Iz že znanih razlogov, ki so v zvezi z volilnimi seznammi, je buenosaireska pokrajinska vlada odgodila volitve, ki so se imele vršiti 28. julija. Radikalni upajo, da bodo tako imeli še več časa, da se primerno pripravijo in si zagotovijo čim večjo zmago.

Koliko je ljudskih šol?

Po urednih podatkih, objavljenih pretekli dne, je bilo v Argentini koncem leta 1934 vsega 16.663 ljudskih šol in obiskovalo jih je 1.664.315 otrok. Učitelj in učiteljice je bilo na teh šolah skupno 57.437, za vzdrževanje ljudskih šol pa je država potrošila 212 milijonov 274.093 pesov.

Sneg v Sta Cruz

Teritorij Sta Cruz se zmerom pokriva debela snežna odeja, ki ovira pro mot, kateri je že par tednov na več krajih popolnoma prekinjen. Tudi pošta je v zastanku. Mnogo škode trpijo živinorejci, ker pokriva pašnike sneg in nima živina krme.

Naveličali sta življenja

V mestu Parana se je izvršil dvojen samomor, ki je vzbudil prekasno sočutje. Življenje sta si vzeli sestri 63-letna Isabela in 75-letna Francisca Sinasola. Naveličali sta se svojega samskega borgega in bednega življenja. Nikogar nista imeli, da bi jima bil pomagal, in stari sta tudi bili tako, da si sami niste mogli služiti vsak danjega kruha.

"KOROŠKI TIHOTAPCI"

Jutri, v nedeljo, popoldne uprizori "Tabor" veliko ljudsko igro v štirih dejanjih "Koroški tihotapci". To Brenkovo delo, polno lepih in živahnih, pa tudi do srca genljivih prizorov, je za nas novo in bo pomenilo res lepo presenečenje za ljubitelje naših iger. Igra ni treba hvaliti, ker se bo pohvalila sama, in to tem bolj, ker se je "Tabor" vestno potrudil, da jo kar se da dobro spravi na bder. Iz seznama igralcev bodo poznavalci naših diletantskih moči takoj videli, da bo uprizaritev zdaleka presegala diletantsko povprečnost, ni kakršno smo bili navajeni še pred nedavnim.

Prireditev se prične točno ob 4.15 popoldne. S tem naj računajo vsi oni, ki bi radi videli celo igro. Vršila se bo, kakor že znano, v dvorani ul. Alsina 2832, dve kvadri od "Plaza Once". Za "Koroške tihotapce" vlada največje zanimanje in bo, kakor vse kaže, obisk izredno dober. Tudi s tem naj računajo oni, ki bi radi sedeli. Po igri, med katero se bo izvajalo tudi slovensko in hrvatsko petje, bo prosta zabava s plesom.

Šolske prilike na Goriškem

Gorica, junija 1935.

Bliža se zaključek letošnjega šolskega leta. Razmere našega ljudstva, ki postajajo v gospodarskem, političnem in kulturnem pogledu dan za dnem neznosnejše, so se znatno poostrele tudi na šolskem področju. Šola je postala čisto navadno asimilacijsko gnezdo. Učne moči se za učni program prav nič več zanimajo. Ves pouk obstoji iz prepevanja nacionalnih in fašističnih himen, risanja trobojnice, de filiranja pred ducevo sliko, vzklkanja, telovadbe in sprehodov.

Pri zaključnih izpitih po navadi ni govora o resnih vprašanjih iz predmetov, ki so neobhodno potrebni za vsakdanje življenje in predpisani v ljudski šoli. Naši otroci zapuščajo šolo, a so skoro analfabeti. Zastojuje, da je učenec vpisan v fašistično mladinsko organizacijo, da je plačal predpisani znesek za izkaznico in končno da si je preiskrbel predpisano uniformo. Kdor je opravil vse te dolžnosti, je z uspehom dovršil razred in se lahko pripravi za odhod v počitniško kolonijo itd.

Naše ljudstvo na deželi je na vse to čim dalje bolj ogorčeno, ker vidi, da otroci s obiskom šolskega pouka ne pridobijo prav ničesar ter samo zgubljujejo čas. V tolažbo na ta žalostna dejstva skušajo merodajni činitelji ob raznih prilikah staršem razložiti velikodušnost režima, ki skrbi za mladino, zlasti za revnejše: med šolskim letom za prehrano, v počitnicah pa s tem, da pošilja otroke v počitniške kolonije.

Dalje dokazujejo velikodušnost fašizma napram našemu ljudstvu z otvortvijo novih šol in vrtec, s primerjanjem današnjih razmer v naših šolah pod Avstrijo. Državni jezik, ki je neobhodno potreben v življenju, kot je bil pod Avstrijo nemški, se danes podučuje povsod brezplačno. Pod Avstrijo je moral vsakdo, ki se je hotel naučiti nemščine, posebej za to skrbeti in plačevati. Taka in podobna opravičila je slišati od merodajnih činiteljev, zlasti v bolj oddaljenih in gorških vaseh, kjer je brezbriznost učiteljev brezprimerna. Naša mladina pa zna le toliko, koliko jo nauče doma starši ali pa starejši bratje in sestre.

Naše žrtve v Afriki

"Istri" poročajo iz Pule: Mladenič Miho Macan iz Cajana pri Vodnjanu je umrl kot italijanski vojak na potovanju v Afriko. — Nekemu Periču iz Vulture v Istri so morali odrezati obe nogi radi težkih ran, ki jih je bil dobil v nekem spopadu z Abesinci.

Delavci za v Afriko

Trst, 18 junija 1935. Pred kratkim, kot smo poročali je velika potniška ladja "Saturmia", ki je last znane Kozuličeve družbe, odpeljala v italijanske kolonije vzhodne Afrike 4.000 delavcev iz Trsta, Gorice in severne I-

I. D. "Tabor"

V nedeljo, 28. t. m., bo ob 4. pop. v društvenih prostorih članski sestanek. — Predsednik.

Krojaški mojster

Dipl. v Buenos Airesu
Izdeluje obleke po najnovšem kroju, iz najboljšega blaga ter po nizki ceni

JOSIP FAGANEL

Solis 1235 (blizu Constitucióna) — U. T. 23-7902

KEGLJIŠČE IN KROGLJIŠČE

"PRI PUŠKI"

DONATO ALVAREZ 2251

sem prevzel ter bom skrbel, da bodo v vsem zadovoljni cenj. rojaki, katerim se priporočam za obisk
ANDREJ REBEK

KROJAČNICA IN TRGOVINA

"MOZETIČ"

Osorio 5025 — Bs. Aires (Paternal)

ZA KRATEK ČAS

Resno bolan

"Slišal sem, da ko je bil trgovca Smola v bolnišnici, je moral imeti in dan po dve bolničarki. Ali je bil tako resno?"
"Vsekakor — njegova žena mu zaupala s samo eno..."

Materina modrost.

— Gospa, zakaj pa ne dovolite hčerki, da bi šla z menoj na izprehod? Kaj mi ne zaupate?
— Seveda vam zaupam.
— Morda pa ne zaupate svoji hčerki?
— Tudi nji zaupam.
— Zakaj torej ne dovolite?
— Ker ne zaupam vama dvema, ste skupaj.

Informacija

"Gospod šef, firma Nimanich a Co prosí za informacije o našem nekdanjem knjigovodji. Kako naj odgovorim?"

"Napište, da je prebrisan goljuf, da se je vsega, kar zna, naučil pri nas."

"Strašen čudak je ta Kurnik! Vsak kar vidi, bi rad imel!"

"Imenitno! Pokaži mu svojo najstarejšo hčer!"

MOSKVO BODO MODERNIZIRALI

Ruska vlada je sklenila, da se bo v januarju prih. leta začel izvajati načrt za modernizacijo in povečanje Moskve, ki mora postati eno izmed najlepših velikih svetovnih mest. Po tem načrtu se bo površina mestne občine povečala od 24 na 60 tisoč hektarjev. Stare hiše bodo podrti, da bodo naredili prostor novim zgradbam in širokim ulicam.

Načrt predvideva zgraditev 6 ogromnih hotelov, izmed katerih bo vsak imel 4.000 sob, nadalje 50 kinematografov, 500 novih šol, 17 bolnišnic, velikih skladišč ter napravo modernih parkov. Vlada računa, da se bo število moskovskega prebivalstva, ki šteje sedaj 3.600.000 duš, povečalo na 6 milijonov, ko bo načrt v celoti izveden.

JUTRI

Izseljensko društvo „Tabor“

uprizori v nedeljo, 21. julija 1935, v dvorani ul. Alsina 2832, Franceta BRENKa veliko ljudsko igro v štirih dejanjih:

KOROŠKI TIHOTAPCI

Igra se vrši v Korotanu in slika naš življenj za časa koroških bojev. Prepredena je z lepim koroškim in hrvaškim petjem, ki se bo izvajalo s spremljevanjem orkestra.

B. Primožič kot berač Potovčec

O SEBE

Jäger Johan, gostilnič. v vasi pod Jepo
Neža, njegova žena
Janez, njun sin, študent
Tonček, njun sin
Minka, njuna hči
Perič Jovan, voditelj tihotapske tolpe
Jela, njegova mati
Jovanka, njegova sestra
Pero, tihotapec
France, tihotapec
Joža, tihotapec
Schlosser Jakob, nemški agitator
Kuhlar Tone, kmet
Potovčec, prismojen berač
Angela, dekle
Mojci, dekle
Godec

Josip Živec
Pepca Kodeljeva
Gustav Dečman
Janko Blaznik
Mara Lipičarjeva
Karlo Tišlar
Marija Blaznikova
Helena Godinova
Vladislav Blaznik
Franc Husu
Silvan Pečenko
Srečko Špula
Ivan Berginc
Bernard Primožič
Ivanka Przuljeva
Matilda Zgwitzeva
Matija Jakčić

Tihotapci, dekleta

PO SPOREDU: PLES IN PROSTA ZABAVA
Vstopnina: Moški \$ 1.50, ženske \$ 1.—; člani prispevajo prostovoljno.

Začetek točno ob 4.15 popoldne.

Z mirnim srcem se lahko zatečete v ZASEBNO KLINIKO

Calle Ayacucho 1584. — U. T. 41-4985

V VSAKEM SLUČAJU

Ko čutite, da vam zdravje ni v redu. Našli boste v naši kliniki specializirane zdravnike in najmodernejše zdravniške naprave. — Upravitelj naš rojak dr. K. VELJANOVIČ

Naša klinika je edina Slovenska klinika, ki sprejema bolnike v popolno oskrbo, in sicer po jako zmernih cenah. Izvršujemo tudi operacije. Poseben oddelek za vse ženske bolezni in kozmetiko. Sprejemamo od 14.-20. ure

DARUJEM

povečano sliko v barvah za vsakih 6 fotografij, ki stanejo od \$ 3 dalje. Naš atelje je odprt tudi ob nedeljah in praznikih

JUGOSLOVANSKI FOTOGRAFSKI ZAVOD "SAVA"

Sava Jovanović — San Martín 608, Buenos Aires

ZA POUK IN ZABAVO

Smrt zaslužnega moža

Prejšnji mesec je preminul v Rusiji mož, katerega bo ruski narod ohranil v trajnem hvaležnem spominu: po 81 letih plodonosnega življenja je legel k večnemu počitku v mestu, ki se imenuje po njem, Ivan Mišurinsk, ki se je bil že v rani mladosti posvetil izboljševanju rastlinskih vrst ter je s svojim uspešnim delom ogromno koristil Rusiji in vsemu človeštvu sploh.

Ivan Mišurin je bil pravi rastlinski čarovnjak in njegovo ime je tekom let zaslovovalo po vsem svetu. Širilo se o njem skoro neverjetne vesti, ki so zagotavljale, da mu je uspelo vzgojiti rastlinske vrste ki so uspevale v izredno mrzlih severnih ruskih krajih, kjer si prej nihče ni mogel misliti, da bi tam rastle sočno sadje in žito ter da bi celo uspevalo grozdje.

Mišurin je delal tiho, toda njegovi uspehi so bili znani učenjakom tudi v drugih delih sveta, ki so se bavili s podobnimi poskusi. Posebno so ga imeli v čišlih v Severni Ameriki. Pred vojno je Mišurina vsako leto obiskoval poseben odposlanec severnoameriškega poljedelskega ministrstva, da ugotovi, kaj je odlični "rastlinski čarodej" vzgojil novega. Nekoč so Mišurinu celo ponudili v Zd. državah službo z 32.000 dolarji letne plače, pa je ni sprejel, ker se ni hotel oddaljiti od svoje ljubljene zemlje, ki mu je tako velikodušno vračala ljubezen, da mu je pomagala do uspeha tudi pri najbolj drznih poskusih.

V letu 1922 je zanj izvedel Lenin in je poslal svojega zastopnika Kalinina, da se prepriča o uspehih njegovega dela. Kmalu nato je sovjetska vlada priznala njegovo delo kot velikega važnosti za deželo ter mu je dala na razpolago dovolj zemlje, pomočnikov in denarnih sredstev, da je lahko izvajal svoje poskufe z rastlinstvom v velikem obsegu in z najmodernejšimi pripomočki. Ime mesta Kozlov je vlada njemu na čast izpremenila v Mišurinsk, in lani, meseca septembra, ko je Mišurin odhajal svoj 80. rojstni dan, mu je vlada podelila Leninov red ter naslov častnega znanstvenika republike.

Mišurin je vzgojil 300 novih ali izboljšanih sadnih vrst. Posebno ponosen bil na svojo vrsto breskev, ki uspevajo celo v krajih, kjer pade temperatura pozimi tudi do 50 stopenj

pod ničlo. In znano je, kako zelo so navadne breskve občutljive za mraz. Vzgojil je tudi vinsko trto in tobak, ki uspevata v srcu Rusije, razne vrste žita, ki jih je mogoče pridelovati tudi daleč na severu.

Posebno je trudil, da vzgoji pleme-nite rastline, ki ne bodo podlegle lu-di ruski zimi in ki bodo rodile, kakor v gorkih krajih. Bil je v tem zelo uspešen, kar pomeni, da bodo pleme-niti sodni in poljski pridelki razširje-ni stoline in stoline milj daleč v niz-le in dosedaj nerodovite kraje og-romne Rusije. Mnogo teh mrzlu klju-bujočih rastlin so tudi vpeljali v raz-ne severne kraje Zedinjenih držav in Canade in razne dežele severne Evro-pe.

Delo velikega ruskega znanstvenika bo tako koristilo vsemu svetu in vse-mu človeštvu.

KAKO SE PRIPRAVLJAJO ZA BODOČO VOJNO

Pod Montmartrom in Bellevillom v Parizu je 18 do 30 m pod zemljo ne-pregleden labirint katakomb, ki meri-jo v dolžino skupno baje 435 km. V te katacombe, največje, kar jih ima kakšno mesto na svetu, bislijo osre-dotočiti za primer zračnih napadov ob-rambo civilnega prebivalstva.

Po nekih računih bi se skrilo v njih lahko najmanj 650.000 ljudi. S stvarjo je le ta težava, da bi bilo treba za preureditev teh podzemeljskih kleti, jam in hodnikov v te svr-he seči prav globoko v žep, kajti preu-rediti jih je treba pač tako, da bo pol milijona in več ljudi v njih absolut-no sigurnih pred sovražnimi izstrelki in strupenimi plini. Dalje obstoji ta čas ta nedostatek, da vodi v kata-combe samo en vhod. V starih časih jih je bilo sicer dosti, a ker je iskala v katakombah zavetišča vsakovrstna svojata, so jih zadelali.

Sedaj se je pariški obrambni svet odločil, da dobi sredstva, s katerimi ni bi posebej preuredili za vse pri-mere. Na mnogih mestih bodo napra-vili dohode vanj, stare hodnike bodo podprli, na primitivnih krajih bodo osnovali shrambe živil in sanitnih pripomočkov ter za tisoče in tisoče ljudi zavetišča, ki bodo zaščiteni pred strupenimi plini. — Pariški tisk se živahno bavi s temi idejami.

KROJAČNICA
P. CAPUDER
se priporoča cenjenim rojakom
Buenos Aires, Billinghurst 271 dpt. 2
(višina ulice Cangallo 3500)

Redek slučaj: Sestre Key de Holis iz Oklahama, so četvorke, so žive in zdrave pred nedavnim obhajale dvajsetletnico svojega skupnega rojstva. —

Ženski kotiček

KAKO SI IZBIRAJ MOŽA OZIROMA ŽENO

"Poroči se mlad, poroči se iz ljubezni, a izbiraj si druga oziroma družico vedno s pametjo," svetuje newyorški psiholog dr. Arthur Payne ljudem v najnovejši izdaji svojega "Svetovalca za samske ljudi," ki ga v Ameriki zelo upoštevajo. Svoje izkušnje je Payne položil tudi v kratka pravila, ki jim ni mogoče oporekati veljave.

Mladim damam pravi n. pr. sledeče: "Poroči se z moškim, ki je močnejši in razboritejši od tebe. Poroči se z moškim, ki je starejši od tebe — deset let razlike ne pomeni nič. Bodi previdna, če se hočeš poročiti z moškim, ki je edini sin in ki je zelo navezan na svojo mater. Bodi previdna, če je mož fanatik — pa naj si bo v verskih, političnih ali dietskih ozirih, samo če si sposobna njegov fanatizem razumovati, bodiš iz ljubezni do nje-gove ali iz nagnjenja do predmeta nje-gove magije bo nevarnost majhna. — Razgovori se temeljito o življenju in ljubezni s svojim izvoljencem — a pred poroko, in se poroči s tistim, ki ima isti okus in iste nazore kakor ti. Ne poroči se nikoli s 40letnim samcem. Če si zelo temperamentna, se izogibaj znanstvenikom. Ne poroči se nikoli z moškim, o katerem meniš, da se bo dal po tebi spremeniti."

Moškim svetuje dr. Payne spet naslednje: "Pred vsem dobro premisli, kateri ženski tip te najbolj privlačuje in kateri te odbija. Ne poroči se z žensko, ki boluje za občutkom manj-vrednosti. Ne poroči se nikoli s svo-jim nasprotjem. Če si zvečer rad doma, ne poroči se z žensko, ki je nesrečna, če je minuto časa brez družbe. Nikar preveč ne popuščaj, drugače bo tvoja bodoča žena menila da se na to lahko zanese."

Payne misli, da je v glavnem 57 vzrokov nesrečnega zakona in le 15 med temi je spolnega značaja. Mladim ženam pravi ob koncu: "Krepi vsak dan samozaupanje svojega moža, ker bo to tebi v prid. Prepričan mora biti, da mu popolnoma zaupaš in to bo olajšalo njegov gospodarski dvig." — Mladim možem pa: "Skušaj dati svoji ženi kolikor toliko znosno socialno življenje, da bo ponosna nate in va-jin dom."

★ ★ ★ ★ ★
NAROČITE SE NA
"Novi list"
★ ★ ★ ★ ★

ANA CHARPOVA
BABICA
dipl. v Pragi in Bs. Airesu z dolgo-letno prakso v porodničnicah, se pri-poroča cenj. Slovenkam. — Sprejema penzionistke, posebno z dežele. — Prvovrstna postrežba.
CABRERA 4311 - U. T. 71 Pat. 2383

HOTEL
PENSION VIENA
SANTA FE 1938 BUENOS AIRES
U. T. 44 Juncal 5207
Oddajajo se lepe zračne sobe z zdravo in domačo hrano od \$ 2.— dalje.
POSTREŽBA PRIJAZNA
Posamezen obed \$ 0.70
DOBRE ZVEZE NA VSE STRANI
Rojakom in rojakinjam se pri-poroča
E. KRAVANJA

"TIVOLI" Bar
Zbirališče jugoslov. pomorščakov. — Prvovrstni orkester. — Menjavanj denarja po dnevnem tečaju. — Govor-se slovensko in hrvatsko. — 12 litr. piva: 0.30. — Črna kava: 0.20
Priporoča se lastnik: S P O N Z A
L. N. Além 298 U. T. 33-418

Valerio Godina
KONSTRUKTER
zdravstvenih naprav
Konstrukcije, popravila in preuredbe vseh vrst
Velika izbira modernega mozaika
U. T. 59 Paternal 1925
12 de OCTUBRE 1606 Bs. Aires

MALI OGLASI
DR. MIGUEL F. VAQUER
Zdravnik bojnišnic Rawson in Sala-Lerry. — Clinica General de Niños. Tinogasta 5744 U. T. Liniers 548

ZENITNA PONUDBA. Slovenec bi se rad seznanil z dobro in pošteno Slo-venko od 30 do 40 let, tudi vdovo, v svrhu ženitve. Le resne ponudbe je poslati na upravništvo Novega lista, pod: No. 50.468.
NAZANILLO. Sporočam, da sem se preselila iz ul. Fraga 61 ter bom, kakor doslej, razpolagala vedno le z zanesljivo dobrimi službami za matrimo-nios, služkinje, sobarice itd. **BERTA CERNIČ,** Dorrego 1583 (pol kvadre od Rivere 1900) — U. T. 54, Darwin, 3588.

Diplomirana krojačnica
LEOPOLD UŠAJ
GARMENDIA 4973 — PATERNAL
Najboljšo postrežbo in solidne cene najdeto pri

Expreso „GORIZIA“
Najstarejše prevozno podjetje za mesto in na vse strani de-žeje. Zmerna cene in solidna postrežba
FRANC LOJK
Calle VILLARUEL 1476
Višina Dorrego 900
U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

PREKOMORSKA POŠTA
iz Evrope dospejo
26. Cap Arcona in Gral. Artigas
22. Cabo S. Antonio
24. Madrid
Protiv Evropi odplovejo
24. Belle Isle
25. H. Brigade
26. Gral Artigas

VREDNOST DENARJA

100 dinarjev	9.20
100 lir	31.10
100 šilingov	74.—
100 mark	152.50
1 funt št.	18.70
100 fr. frankov	25.—
100 čsl. kron	16.20
100 dolarjev	377.—

BAR - RESTAVRACIJA
"ZEPPELIN"
25 de MAYO 722 U. T. 31-3977
Izvrstna godba od 3. pop. do 1. po polnoči. Odprto podnevi in ponoči
Pivo iz sodov in v steklenicah. Quilmes chop \$ 0.25
Samo pristna pijača
Menjevanja denarja po vsako-v dnevnem tečaju

ALEXANDER DUMAS: SULTANETA - KANOVA HČERKA

(1)
Bilo je na petek.
Pri Buinokiju, imenitni vasi Severnega Dagestana, se je bila zbrala tatarska mladina na konjske dirke, združene z vsrni onimi igrami, ki jih zamoreta izmisliči za takšno priliko drznost in pogum.
Skušajmo podati vsaj medlo sliko prekrasne pokrajine, v kateri se odigrava prizor!
Buinaki se dviga na obeh najvišjih vrhlih razdrapano gare ter obvladuje ves okoliš.
Levo od poti, ki pelje iz Derbenta v Tarki, je videti z gozdovi porasle vrhove Kavkaškega pogorja, na desni pa obrežje, na katerem se lomijo valovi Kaspiškega morja v večnem mrmanju, ali — bolj rečeno — v nepretrganem jadikovanju.
Solnce se je že bližalo obzorju.
Vaščani, ki jih je privabila bolj svežest zraku nego radovednost, saj se takšne prireditve ponavljajo pre-pogosta, da bi jim ne bile že nekaj vsakdanjega, so zapustili svoje hišice, se spustili po hribu navzdol ter se zbrali v špalir ob obeh straneh ceste.
Ženske, brez pajčolanov, z bujno barvanimi svilnatimi robovi na glavah,

zvitimi kakor turban, v svilnatih jopi-cah, stisnjenih v bokih z ozkim pasom, ter v širokih hlačah iz "kanausa", so posele v vrste, dočim so se nji hovi malčki lovili okoli njih.
Moški, zbrani v skupinas, so stali ali pa sedeli s prekrižanimi nogami, kakor je tam navada, stari pa so ka-dili perzijski tobak v dolgih pipah.
Iz te množice je izžarevalo nepretr-gano šumenje veselega razpoloženja, vnes pa se je slišalo od časa do časa udarjanje konjskih kopit ob cestni tlak, in čul se je vzklil: "Kač! Kač!" (Prostor! Prostor!) iz ust jezdecev, ki so se pripravljali na dirko.
"On je! On je! Prihaja! Saj je že tu!", je začela vpiti množica, ko je zagledala oblak prahu, ki je ovijal jezdeca; dasi ga niso videli, so prav dobro vedeli, kdo prihaja.
Ti vzklili so vzvalovili množico.
Jezdci, ki so do tedaj stali, z va-jeti v rokah, ker se razgovarjali z znanci, so brž poskakali na konje, oni pa, ki so jezdili na levi in desni brez reda in po svoji mili volji, so se zbra-li ter pognali vsi obenem svoje konje v smer proti onemu jezdecu in njego-vemu spremstvu, zakaj oni, ki se je bližal, ni bil nihče drugi nego Amma-lat beg, nečak tarkovskega čarnkala.
Ammalat beg je bil oblečen v črno "čuško", perzijske oblike, s širokimi rokavi, katerih konci so bili pritrjeni na ramena, okrašeno z ličnimi našivi, kakršno znajo izdelovati samo v Kav-kazu. Obut je bil v rumene čevlje z

visokimi petami, ki so jih nekoliko zakrivatele njegove rdeče hlače. Njegovo orožje je obstajalo iz puške, bodala in dveh dragocenih samokresov, katerih ročaja sta bila gosto obložena z dragulji. K temu, kar smo že pove-dali, treba dodati, da je bil dedič tar-novskega "čarnkala" 24-leten mlade-nič, krasne zunanosti, lepe postave, jasnega obraza in gostih črnih las, ki so mu v lepih kodrih padali na ra-mena; da so njegovo zgornjo ustnico krasili mali brki, črni kakor ebanovi-na, takšni, kakor da jih je zarisal čopič; da so se mu oči iskrale v dobro-hotnem ponosu; da je jezdil črnega konja, ki se je vsak hip vzpenjal; da je sedel v lahmem cirkaškem sedlu, okrašenem s srebrnimi robovi, da sta mu nogi počivali v stremenih iz čr-nega kora samskega jekla, okovanega z zlatom, ter da je okrog njega jezdi-lo, na prekrasnih konjih, dvajset "nu-krov" z obšivanimi "čuškami" — pa si bo znal vsakdo tolmačiti vtis, ki ga je naredil prihod mladega vojvode med prebivalstvom, za katero imajo velik vpliv in veliko privlačnost bo-gastvo, dražest in lepota, skratka: vse fizične vrline, s katerimi obspava ne-bod Vzhoda svoje izvoljence.
Možje so poskakali na noge ter so pozdravili Ammalat bega s poklono-ma in z roko na srcu.
Ženske pa so z veselim čebnanjem pokazale veselje, spoštovanje in pred-vsem občudovanje, ki so ga čutile do lepega mladeniča.

Ko je Ammalat beg prispel med množico, se je ustavil.
Starci, oprti na svoje palice, in i-menitnejši vaščani iz Buinakija so ob kolili mladeniča v upanju, da jih bo nagovoril; mlad beg pa ni blagovolil niti pogledati jih; edino, kar je storil, je bilo, da je dvignil roko v znak, da se dirke lahko prične.
Na vojvodovo znamenje je kakšnih dvajset jezdecev zarilo ostroge v svo-je konje ter se pognalo v galopu in v popolnem neredu, gnani od ene sa-me želje: da bi drug drugega prehiteli; nato so pograbili za svoje "džirde" — nekakšne sulice — ter si jih začeli lučati eden drugemu.
Oni, ki so bili spretnješi, so lovili sulice, ne da bi jim bilo treba skaka-ti s konj, marveč so se vsak krat za-kolebali pod trebuhi svojih vrancev, dočim so drugi, ki so bili manj izvež-bani, med splošnim smehom gledal-cev valili v prahu, ko so jih skušali posnemati.
Začelo se je streljanje.
Dokler so trajale dirke, se je Am-malat beg kazal brezbriznega, dasi se njegovi "nukri", razne dveh, ki se ni-sta ločila od njega, niso mogli upirati skušnjavi, da se pomešajo med tek-mece.
Vendar pa je hladnost mladega "čarnkala" polagoma izginevala, ko so dirke postajale vedno bolj živahne ko so strelje postajali pogostejši ter se je ostri duh po smodniku širil v zraku.

Ammalat beg je začel podžigati tek-mece s svojimi vzklili, dvigajoč se v stremenih, in ko je njemu najdražji "nuker" zadel s kroglo iz svoje puške njegov "papak", katerega je bil zagnal v zrak pred seboj, se ni mogel več zadrževati; pograbil je puško, vzpodbodel konja ter se v galopu po-čnešal med strele.
"Prostor Ammalat begu!", so kričali na vseh straneh.
Množica je odprla pot s takšno naglignico, kakor da bi bila slišala: "Prostor vrtincu, prostor uničujočemu or-kanu!"
V oddaljenosti ene vrste je bilo zaritih v zemljo deset kolov in na vsakem je bil obešen "papak".
Ammalat beg je pognal svojega ko-nja v galopu, držeč puško kvišku, pre-hitel je vse, zaokrenil konja, se dvig-nil v stremenih ter ustrelil, ne da bi se bil ustavil.
"Papak" je padel.
Tedaj, in ves čas v galopu, je spet nabasal puško, zaokrenil konja, se vr-nil po isti poti, zadel drugi "papak" in tako je nadaljeval do zadnjega.
Ta dokaz gibčnosti in spretnosti, po-novljen deset krat, je izžval pravi vi-har odobravanja.
Ammalat beg se ni ustavil; ker je že bil pri delu, je skušal doseči popol-no zmago.
Vojvoda je vrgel v stran svojo puško, vzel v roko samokres, se obrnil v sed-lu, da je jezdil ritenski, in v hipu, ko je konj dvignil, v galopu, zadnji

nogi, mu je s strelom iz samokresa odbil z desne noge podkev in prav tako je storil z levo podkovjo, potem ko je spet nabasal samokres.
Oni, ki so ga opazovali, so začeli na ves glas izpričevati svoje občudova-nje.
Ammalat beg je spet vzel svojo puško, ukazal enemu izmed svojih "nu-krov" naj jezdijo pred njim, in oba sta obdržala kakor veter.
V največjem diru je "nuker" vzel v roko srebrn rubel ter ga zalučal v zrak.
Vojvoda je pomiril v zrak, vendi- pa je v istem hipu njegov konj nape-dil napačen korak, se prekotalil in v glavo pomel cestni prah.
Iz množice se je dvignil enoglasen krik.
Izredno spretni jezdec pa je obstal v stremenih, na da bi se ganil, kakol da se nič ni zgodilo, in v hipu, ko se je z nogami dotaknil tal, je sprožil Rubel, zadel od krogle, je padel daleč proč od kroga, ki ga je bilo stvo-rilo ljudstvo.
Množica, pijana od navdušenja, je napolnila zrak s svojim burnim vzkrikanjem.
Ammalat beg, ki je bil voditi popolnoma miren, je v hipu vzel noge iz stremen, dvignil je konja na noge ter vrgel vajeti enemu izmed svojih "nukrov", da da takoj podkovati za-
val.
Dirke in streljanje je trajalo dalje (Dalje.)